

jo in joka ob njeni postelji, dirja z bremenom obložena v goro in z gore v dol, odtrga si, kar si more, prodá tudi lase, če kaže kaj denarja. Ali vse to jej ne pomaga, da bi je mož ne pretepal. Mož je pravo strasil pri hiši, vse se ga boji, žena mu pravi „on“. No, kakošen je ta „on“, da se vsa hiša trese pred njim, in da beže za vse vogale, kedar treska? Kedar „on“ pijan prikolovrati domov, ali sploh nahujskan po zlobnih ljudéh ali kako drugače razdražen, tedaj začne metati ob tla lonce, sklede, da leté v kosce, ali začne lomiti druge pohišne reči, in zbijati, da vse bobni. Bog ne daj, da bi žena ugovarjala ali branila! Togotni dedec naredi pest, in — bonk, bonk, bonk poje po njej, kamor prileti. — Prosim, ne se smijati! — „On“ pa tudi rad dela čez dan, zvečer zavije v gostilno ali k sosedu, kjer se razgovarjajo o čemur bodi, šale zbijajo, dražijo in drugo temu tako. Ena reč je gospodarju vzlasti pri srcu, tičniki in tiči; najraje in največ misli na-nje, vse drugo utegne z nimar pustiti, a tičkov ne. Vse stanovništvo turinško ljubi tice pevke, tudi deca jih razločuje zgolj po petju. Pojdi po letu preko turinškega gozda, in videl bodeš na premnogih doméh po 12—18 tičnikov zunaj na steni. Do 80 plemen tičjih živi po turinškem gozdu. Pa tudi znajo loviti svoje ljubljence. Najbolj gledajo po ščinkovcih, kalinih, krivokljunih, liščekih, čižekih, konopljenkah in taščicah. Krivokljuna dobiš povsodi, če tudi ni prida pevec, ali on je čarodejnik, ki vsako bolezen v hiši ná-se potegne. Kedar začne ščinkovec dobro peti, kakor je bil priučen, tedaj se gospodarju svetijo oči samega veselja, in manj ti bode cenil kravo v hlevu, kot tacega izučenega ščinkovca. Melodično petje krilatih tic pa vpliva tudi jako na stanovništvo.

Ti hribovci in gorjanci za čudo radi godejo in pojó. Menijo, da brez godbe in petja ne bi mogli živeti. To petje je ali veselo ali otožno, kakor naneso okolnosti. S petjem in z godbo si blaže ali sladé življenje. Vaški učitelj je tudi pevovodja, in marsikateri gorski kraj ima pozimi koncerte, pred katerimi naj se skrije to ali ono mestice. Čuditi se je, velé Nemci, da te od dela žulave roke morejo pridobiti si toliko spretnosti na goslih, na klarinetu ali na flavti, pa tudi na klavirju in orgljah.

Na Turinškem ni beračev, pravijo. „Raje stradam kot beračim“, velí domačin. Tudi se ni bati, da bi v turinškem gozdu naletel na človeško zver ali tolovaja. V enem pa je Turingec grozovit, neusmiljen, lesá se mu ne zdi škoda. Turingec je prijazen in gostoljuben do domačinov in tujcev. Stopi v hišo turinškega kmeta in koj ti bode postregel z vsem, kar dom premore, vzlasti je radodaren ob navadnih domačih veselicah. Ali če stopiš v gostilno, koj te bode ogovoril in ti napil. Srečaj tega hribovca kjerkoli, povsodi in vselej te bode pozdravil, včasih z jako smešnimi besedami in na smešen način. Ob vsem tem pa je vsaka vas skoro sama zá-se, malo se meni s sosednimi. Tudi imajo navado ondotni mladeniči, da ovirajo na vse mogoče načine tujce, če se hočejo v vas priženiti, ali nevesto iz vasi vzeti. Ženijo in možé se bolj med seboj, zato je po več gospodarjev v vasi, ki se enako pišejo. Vendar ni zmešnjav zbog tega, pomagajo si z zdetimi imeni, vsak je imá.

Po Turinškem so nekdam stanovali Slovani, ali uže v devetem stoletju so jih Nemci do dobrega zatrli.

Mnogovrstne novice.

Grozoviti požar v gališkem mestu Strij.

Odkar so požarne brambe bolj razširjene in strokovnjaško osnovane, postajajo naznanila o velikih po-

žarih bolj in bolj redka. Toliko večje sočutje pa zbu-
jajo take nesreče, ako se vendar-le pripetijo v večí meri.

V naši državi je dežela gališka, kakor v marsikaterem drugem oziru tudi gledé zavarovanja zoper ogenj in brambe požarov zaostala memo družih dežel.

Tako je bilo mogoče, da je minulo cvetno soboto v okrajnem mestu Strij nastali požar trajal skoraj celi véliki teden, in, da je pokončal okroglo 600 hiš in mnogo družih poslopij, cerkve, judovski tempelj, urade šole, pivarne, prodajalnice, vse za velikonočne praznike bogato nakopičene zaloge blaga.

Ogenj nastal je cvetno soboto popoludne med hudim viharjem in vsled tega se je požar tako nenadoma hitro razširil, da na pomoč ni bilo misliti: Tudi ljudje se niso mogli rešiti, starčkov, bolnikov in otrok pogreša se nad 100, do sedaj izveкли so izmed razvalin pogorelih poslopij uže 65 mrličev, ki so življenje zgubili v groznem plemenu.

10.000 ljudi zgubilo je po požaru svoja stanišča in vse imetje. Premožnejši tolažili so se s tem, da jim vsaj ostane imetje spravljeno v železnih „proti ognju varnih blagajnicah“. Pa tudi te nade ostale so prazne, ker železne blagajnice raztopile so se v hudi vročini kakor svinjec, in ves papirnatí denar, menjice, javna in zasobna dolžna pisma so vničena.

Sred mesta stala je velika pivarna, v njej zaloge ječmena in hmelja in več sto sežnjev drv, vse to pomnožilo je velikost ognja.

Dolgo časa je trajalo, predno je prišla na pomoč požarna bramba iz sosednih mest, izrekoma iz Lvova, pa pri velikansko razširjenem požaru primeroma malem številu gasilcev in gasilnih priprav ni bilo mogoče storiti več, kot deloma braniti daljno razširjenje požara.

Položaj nesrečnih pogorelcev postal je toliko neugodnejši, ker je drugi dan začelo snežiti in briti mrzel sever. — Pa zmiraj še je ostalo rešenih po mestu nekaj boljših poslopij, pa dan za dnevom manjšalo se je število takih pohištev. Ko se je v teku požara sosedlo goreče poslopje, jel je z novega visoko proti nebu švigati velik plemen, sapa je popihnila in goreti so začela do tedaj še obvarovana poslopja in lastniki, ki so se prej smatrali rešene, pripadli so tudi osodi vsega ostalega mesta.

Ker so nesrečni prebivalci mesta Strij prišli ob vse in nimajo ne stanovanja, ne obleke, ne denarja, ne živeža, zato je bilo hitre pomoči treba. Prihiteli so tudi cesar s 5000 gold., deželni odbor gališki z 3000 gold., hranilnica 2000 gold., tudi dunajsko mesto poslalo je 3000 gold. Gotovo bo tudi država pripomogla z izdatno svoto, tako, da bode nesrečnim pogorelcem mogoče, izkopati se iz prve, najhujše zadrege. Potem pa se bliža lepši spomladni čas — Bog in dobri ljudje pomagali bodo še dalje, toda grozovitega požara hudih nasledkov spominjali se bodo tudi prihodnji rodovi nesrečnega mesta Strij.

O umoru škofa madridskega

poročajo se sledeče nadrobnosti:

Škofu bilo je ime Martinez Izquierdo, morilecu pa Galeoto Cotilla, in je bil oskrbnik nunskega samostana. Škof mu je prepovedal maševati in spovedovati.

Morilec prišel je pol ure pred napadom k stolni cerkvi, se je tam razgovarjal s prodajalci oljkinih vej in je rekel: „v enem trenutku napravil bom boljšo kupčijo“. Morilec, ki je trikrat vstrelil na škofa, prišel je tje v duhovniški obleki in se je pridružil drugim, škofa pričakujočim duhovnikom. — Revolver držal je tako trdno, da so mu ga mogli iztrgati iz rok le z največjo